

AZ OKTATÁS ÉS TOVÁBBKÉPZÉS ÚJ FELADATAI

A műszaki könyvtárak munkájának eredményessége több tényezőn múlik. A leglényegesebbek egyike minden kétséget kizáróan maga a könyvtáros, akinél összefutnak a vállalat tájékoztatási igényei, és akinek munkája nyomán a szakirodalomban rejlő információk eljutnak az érdekeltekhez, hogy ott anyagierővé válva segítsék a vállalat és egész népgazdaságunk műszaki fejlesztését.

A finomcsiszolású optikai lencserendszerhez hasonlítható műszaki könyvtárak irodalmat gyűjtő, feldolgozó és szétszóró munkája csak akkor lehet eredményes, ha a fókuszként működő műszaki könyvtárosok ismerik munkájuk elméleti és gyakorlati kérdéseit, ha használják és fejlesztik szakmájuk legújabb munkamódszereit, ha állandóan fokozzák szaktudásukat.

A műszaki könyvtárosok oktatása és továbbképzése éppen ezért a magyar műszaki könyvtárügynek is egyik állandóan napirenden lévő és központi kérdése. Hálózatunknak az ipar államosítása után bekövetkezett kialakulása és ugrásszerű fejlődése e l ő s z ő r az 1950-es években lépett fel igényekkel az oktatás területén. A vállalatokban megalakult műszaki könyvtárak kezelésére kinevezett munkaerők oktatását ekkor elsősorban a gyorsaság és mennyiség /nagy számú könyvtáros/ követelményei határozták meg. Ennek jegyében indította meg az OMK 1954-től kezdődően azokat a tanfolyamokat és vizsgákat, amelyeken négyhónaponként többszáz jelentkező sajátította el a legalapvetőbb ismereteket. Az első érdeklődések után ezek a tanfolyamok megszűntek, s az érdeklődők időszakonként összegyűlt kisszámú csoportjai már csak a többször átdolgozott jegyzetek alapján készülhettek fel a vizsgákra. A szervezett oktatás feladatai ekkor kissé háttérbe szorultak a hálózatban az

egyéb módszertani feladatok mellett.

Az oktatás m á s o d i k korszaka 1957/1958 fordulóján kezdődött. Ettől kezdve a már említett műszaki könyvtárosi vizsgát tett főfoglalkozású könyvtárosok továbbképzésére különféle kezdeményezések és gyakorlati kísérletek történtek, majd megindult az oktatás bizonyos decentralizálása: a nem főfoglalkozású könyvtárosok oktatása a hálózat különböző alközpontjaiban.

Az eddig elért eredmények mellett - amelyeknek alapos elemzésére és megvitatására még szükség van - jelenleg a szervezett hálózati oktatás és továbbképzés következő h a r m a d i k időszakának előkészítése folyik. Eközben természetesen a már előzőleg megkezdett, de be nem fejezett, feladatok /pl. a nem főfoglalkozású műszaki könyvtárosok tömeges alapfoku képzése/ is előtérben marad, de elsősorban a továbbképzés hosszulejáratu programjának kidolgozására van szükség. A műszaki könyvtárosi képesítő vizsgák megszűntek, helyettük - részben szakosított anyaggal - bekapcsolódtunk a könyvtárosképzés általános rendszerébe: a jövőben két és fél éves esti tanfolyamokon képezzük ki a főfoglalkozású műszaki könyvtárosokat. A hálózatban dolgozó dokumentalisták és fordítók oktatására 1-2 éves tanfolyamok és vizsgák tematikáját dolgozzuk ki, és ugyancsak hosszulejáratu rendszeres továbbképzési tanfolyamokat kell kialakítanunk és megindítanunk. Véglegesen rögzítenünk kell - elsősorban a minőségi követelményeknek megfelelően - az oktatás és továbbképzés teljes hálózati rendszerét.

Ha mindezeket a feladatokat megoldottuk, akkor utána foglalkozhatunk olyan kérdésekkel, mint pl. a hálózat dolgozói műszaki ismereteinek bővítése, a könyvtári és dokumentációs szolgáltatások felhasználóinak oktatása stb.

A műszaki fejlesztés ügyét hálózatunk csak akkor támogathatja megfelelően, ha dolgozói a jövőben is igénybeveszik az oktatás és továbbképzés felkínált lehetőségeit. De még ezen túlmenően is, minden műszaki könyvtáros, dokumentalista és fordító egyéni uton is állandóan kell, hogy bővítse saját szakmai ismereteit.

- . . . -